

Usnesení

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, rozhodl ve složení: předseda JUDr. Michal Mazanec a soudci JUDr. Marie Žišková, JUDr. Roman Fiala, JUDr. Pavel Pavlík, JUDr. Karel Podolka a JUDr. Petr Příhoda, o návrhu senátu č. 6 Ca Městského soudu v Praze na rozhodnutí sporu o věcnou příslušnost mezi ním a senátem č. 26 C Městského soudu v Praze, za další účasti žalobce Z. M., a žalovaného Zeměměřického a katastrálního inspektorátu, se sídlem v Praze 8, Pod sídlištěm 9, ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 Ca 271/2005, o vklad práva odpovídající věcnému břemenu do katastru nemovitostí,

t a k t o :

Příslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 Ca 271/2005, o žalobě proti rozhodnutí, jímž katastrální úřady odmítly rozhodnout o vkladu práva odpovídajícího věcnému břemenu do katastru nemovitostí a řízení zastavily, je soud ve správním soudnictví.

O d ů v o d n ě n í :

Podáním doručeným zvláštnímu senátu dne 4. 5. 2006 se obrátil senát 6 Ca Městského soudu v Praze (specializovaný senát pro věci správního soudnictví) s návrhem na zahájení řízení o kompetenčním sporu, který vznikl mezi ním a senátem 26 C Městského soudu v Praze ve věci žaloby navrhovatele Z. M., proti rozhodnutí Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Praze, o zastavení řízení o povolení vkladu práva odpovídajícího věcnému břemenu do katastru nemovitostí.

Ze spisu vyplynuly tyto skutečnosti:

Dne 30. 12. 2002 byl Katastrálnímu úřadu Praha - město podán návrh na povolení vkladu práva odpovídajícího věcnému břemenu podle smlouvy o zřízení věcného břemene ze dne 3. 11. 1999, uzavřené mezi společností L., spol. s r. o. v likvidaci, se sídlem P. 9 – P., U P. š. 298/7, a manžely Z. M., bytem P., O. J. 2239, a Ing. A. M., bytem P. 8, V. 817/16. Rozhodnutím ze dne 7. 10. 2003, čj. V-47983/2002-101, Katastrální úřad Praha – město řízení o povolení vkladu práva odpovídajícího věcnému břemenu do katastru nemovitostí zastavil podle § 30 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád). K odvolání manželů M. Zeměměřický a katastrální inspektorát v Praze rozhodnutím ze dne 5. 1. 2004, čj. 0-79/852/2003/Ba, rozhodnutí Katastrálního úřadu Praha - město ze dne 7. 10. 2003 změnil tak, že řízení se zastavuje podle § 5 odst. 5 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem.

Dne 13. 7. 2005 podal Z. M. u Městském soudu v Praze (občanskoprávní úsek) žalobu; žádal, aby Městský soud v Praze rozhodl, že „*vklad věcného břemene do katastru nemovitostí dle kupní smlouvy uzavřené dne 3. 11. 1999, spočívající v právu volného příjezdu a průchodu, vedení vodovodní a elektrické přípojky a vedení telekomunikačních sítí přes pozemek parc. č. 399/2 ve prospěch každého vlastníka pozemku parc. č. 399/6, vše v katastrálním území T, se povoluje*“. Rozhodnutím ze dne 30. 9. 2005, čj. 26 C 22/2005 - 15, Městský soud v Praze (občanskoprávní úsek), řízení podle § 104b odst. 1 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) zastavil a poučil žalobce o možnosti podat do jednoho měsíce od právní moci

tohoto rozhodnutí žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví u Městského soudu v Praze (správní úsek), který je soudem věcně i místně příslušným. Své rozhodnutí odůvodnil odkazem na ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), podle kterého soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (správní orgán). V posuzovaném případě se žalobce domáhá v občanském soudním řízení přezkoumání rozhodnutí správního orgánu (Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Praze), kterým bylo vydáno procesní rozhodnutí ve správním řízení (rozhodnutí, kterým bylo podle § 5 odst. 5 zákona č. 265/1992 Sb. řízení o povolení vkladu zastaveno). Podle soudu jde nepochybně o přezkoumání rozhodnutí, které ve smyslu citovaného ustanovení § 4 odst. 1 s. ř. s. přezkoumávají soudy ve správním soudnictví a kde nepřipadá v úvahu příslušnost krajského soudu (zde Městského soudu v Praze) podle § 249 odst. 2 o. s. ř.

Žalobce se uvedeným poučením řídil a podal u Městského soudu v Praze (správní úsek) příslušnou žalobu, ve které nesouhlasí s rozhodnutím o zastavení řízení o povolení vkladu práva odpovídajícího věcnému břemenu do katastru nemovitostí. Žaloba byla zapsána a je vedena pod sp. zn. 6 Ca 271/2005.

Specializovaný senát pro věci správního soudnictví Městského soudu v Praze – senát 6 Ca – poté podal zvláštnímu senátu v úvodu zmíněný návrh s tím, že popírá svou pravomoc vydat rozhodnutí v této věci. Má za to, že i když tímto rozhodnutím není přímo rozhodováno ve věci vkladu do katastru, přímo tedy nezakládá, nemění, neruší či nezamítá práva a povinnosti vyplývající z občanskoprávních vztahů, jedná se stále o rozhodnutí správního orgánu podle zvláštního zákona o věci, která vyplývá z občanskoprávních vztahů. Rozhodnutí o vkladu práva odpovídajícího věcnému břemenu do katastru nemovitostí je bezpochyby rozhodnutím správního orgánu, na které dopadá ustanovení § 244 a násl. o. s. ř. Je-li rozhodnutí o vkladu rozhodnutím, které vyplývá z občanskoprávních vztahů, pak za taková rozhodnutí je třeba považovat i další, jiná rozhodnutí, která jsou vydávána v řízení o povolení vkladu. Pro posouzení příslušnosti soudu není rozhodující hledisko, zda se jedná o rozhodnutí ve věci či o rozhodnutí procesní. Navrhuje proto, aby zvláštní senát, dojde-li k závěru, že se jedná o věc občanského soudního řízení, vydal usnesení, že k projednání a rozhodnutí věci je příslušný Městský soud v Praze v řízení podle části páté občanského soudního řádu, a současně zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2005, čj. 26 C 22/2005 - 15.

Při řešení vzniklého sporu o věcnou příslušnost mezi senáty Městského soudu v Praze se zvláštní senát řídil následující úvahou:

Jedním z bodů reformy správního soudnictví, účinné od 1. 1. 2003 (zákony č. 150/2002 Sb., č. 151/2002 Sb. a č. 131/2002 Sb.), byla i renesance principu, stručně vyjádřitelného tezí, že všude tam, kde podle zvláštního zákonodárství rozhoduje správní orgán věc soukromého práva, se může ten, kdo se cítí takovým rozhodnutím poškozen, obrátit na soud, který sám rozhodne *in merito*.

Základem této zásady byla tzv. prosincová ústava (čl. 15 odst. 1 základního zákona státního o moci soudcovské č. 144/1867 ř. z.: „*Kdykoli úřadu správnímu dle zákonů nynějších*

nebo těch, které příště budou vydány, přísluší rozhodovati v příčině odporujících sobě nároků osob soukromých, může ten, kdož by tímto rozhodnutím ve svých právech soukromých vzal škodu, proti straně druhé řádným pořadem práva moci hledati.“

Civilní soudy od té doby musely rozhodovat všechny věci soukromého práva, lhostejno, zda o takové věci již rozhodl podle zvláštní zákonné úpravy správní orgán. Správnímu soudnímu dvoru (obecně správním soudům) náležely věci práva veřejného.

Tento právní stav byl posléze převzat nejen jako zákonný, ale i ústavní princip po vzniku Československé republiky v roce 1918. Ustanovení § 105 Ústavy z roku 1920 stanovilo, že „(1) *Ve všech případech, ve kterých úřad správní podle zákonů o tom vydaných rozhoduje o nárocích soukromoprávních, volno jest straně tímto rozhodnutím dotčené po vyčerpání opravných prostředků dovolávati se nápravy pořadem práva.“*

Doktrína i soudní praxe (Emil Hácha, Jirí Hoetzel: Dobré zdání o osnově zákona, jímž se provádí § 105 ústavní listiny; in: Jirí Hoetzel: Československé správní právo, 1934, str. 386-392) toto ustanovení vykládala jednoznačně tak, že „*ustanovení toto zamýšlí tedy soudní kontrolu rozhodnutí správních úřadů pro případy, kde správní úřad kompetentně rozhodl o nárocích soukromoprávních. Stranou zůstávají tedy případy, kde 1. správní úřad rozhodl o nárocích soukromoprávních, nejsou k tomu podle zákonů o tom vydaných příslušným; 2. správní úřad, ačkoli podle zákonů o tom vydaných byl k rozhodování o nárocích soukromoprávních příslušným, rozhodovati odepřel.“*

V obou „stranou ponechaných“ případech poskytoval ochranu nejvyšší správní soud ve správním soudnictví, který - uznal-li stížnost důvodnou - rozhodnutí správního úřadu zrušil pro nezákonnost - v prvním případě spočívající v překročení vlastní kompetence, a v druhém případě spočívající ve zkrácení účastníka v jeho právu na správní rozhodnutí o nároku soukromoprávním.

Před řádné soudy tedy náležely jen ty případy, kdy správní úřad rozhodl kompetentně o nároku soukromoprávním, tedy kdy vydal meritorní rozhodnutí. Procesní úprava těchto případů pak byla provedena zákonem č. 217/1925 Sb., jímž se provádí § 105 ústavní listiny.

Závěry, které již v jednoznačně vyslovila doktrína (Hácha, Hoetzel, viz shora, shodně ve Slovníku veřejného práva čsl.) také dotvářela četná a stabilní judikatura. Např. ve věci **Boh. A 3868/1924** vyložil NSS, že rozhodnutí generální paritní komise (správní úřad) o platnosti výpovědi zemědělského zaměstnance [§ 7 lit. a) nař. ministra pro Slovensko z 24. listopadu 1920 č. 75 Úředních novin] může nejvyšší správní soud přezkoumati co do kompetence této komise. V důvodech uvedl: „*Obsahem svým jest tento výrok rozhodnutím o soukromoprávním poměru služebním mezi stěžovatelem a zaměstnancem (...). Tato soukromoprávní povaha rozhodnutí v odpor vzatého vylučuje, aby nejvyšší správní soud mohl zákonnost jeho přezkoumati ve věci samé, neboť buď bylo ono rozhodnutí o nárocích soukromoprávních vydáno ve mezích kompetence žalovaného úřadu, pak platí o něm předpis § 105 úst. listiny, dle něhož lze se proti rozhodnutí takovém dovolati nápravy pořadem práva, čímž vyloučena jest vzhledem na ustanovení § 3 lit. a) zák. o nejvyšším správním soudu příslušnost nejvyššího správního soudu, nebo překročil úřad meze své kompetence a pak nutno již z toho důvodu rozhodnutí jeho jako nezákonné zrušiti. Může tedy nejvyšší správní soud v tomto případě řešiti pouze otázku kompetence žalovaného úřadu.“* Podobné nálezy jsou četné (Boh. A 6056/1926, Boh. A 9648/1932, Boh. A 10626/1933, Boh. A 11368/1934 aj.).

Ve věci **Boh. A 7623/1928** soud vyslovil, že posoudit otázku, zda byl vyčerpán pořad správních instancí, které mají rozhodovat o nároku soukromého práva, může jen Nejvyšší správní soud: „*Než může-li strana dotčená ve svých právech rozhodnutím správního úřadu nastoupiti pořad práva soukromého teprve, když o vzneseném nároku rozhodla poslední přípustná stolice správní, má nesporně nárok na to, aby mohla vyčerpati opravné možnosti podle zák. přípustné, neboť jinak by pozbyla možnosti nastoupiti pořad práva, kdyby rozhodnutím správního úřadu její nárok buď zcela neb zčásti byl zamítnut. Přezkoumati pak, nebylo-li toto procesní právo strany rozhodnutím správního úřadu dotčeno, přísluší nejvyššímu správnímu soudu.*“ Obdobně Boh. A 7917/1929

K tomu, že při odmítnutí správního úřadu o věci soukromého práva rozhodovat musí o této *denegatio* rozhodnout správní soud, se Nejvyšší správní soud vyslovil v **Boh. A 11330/1934**: Odepre-li rozhodčí komise rozhodovati o stížnosti závodního výboru do propuštění dělníků z důvodu, že jde o hromadné propouštění z příčin ležících mimo pracovní poměr, je stížnost na nejvyšší správní soud do tohoto výroku rozhodčí komise přípustna. V odůvodnění uvedl: „*Především musil nejvyšší správní soud zkoumati svou vlastní příslušnost. Judikatura zdejší setrvává dosud na právním názoru, že rozhodnutí rozhodčí komise, vydané o odporu závodního výboru, vzneseném podle § 3 lit. g) odst. 2 a násl. proti propuštění jednotlivých zaměstnanců, sluší považovati za rozhodnutí správního úřadu o nároku soukromoprávním. Oproti takovému rozhodnutí lze se však podle § 105 ústavní listiny a § 1 zák. č. 217/1925 Sb. dovolati nápravy pořadem práva, pročez je příslušnost nejvyššího správního soudu podle předpisu § 3 lit. a) zák. o nss vyloučena.*“

I tedy bylo zkoumati, zdali nař. rozhodnutí rozhodčí komise sluší uznati za rozhodnutí správního úřadu o nároku soukromoprávním. (...) Nař. rozhodnutím bylo podání závodního výboru, označené jako stížnost, odmítnuto pro nepřípustnost. Je tedy otázka, zdali tento výrok lze uznati za rozhodnutí o nároku soukromoprávním. Než výrok tento již sám o sobě vyjadřuje, že rozhodčí komise odeprela zabývati se věcnými úvahami o „stížnosti“ závodního výboru. Z důvodů rozhodovacích je pak smysl tohoto odmítnutí zcela jasně poznatelný. Rozhodčí komise vycházela z předpokladu, že běží o hromadné propouštění zaměstnanců, a měla za to, že z této příčiny není místa pro řízení, jež zákon ustanovil toliko pro případ propuštění jednotlivých zaměstnanců. Odepreání žádaného rozhodnutí s takovýmto odůvodněním rovná se odmítnutí z důvodů nepřípustnosti nastoupeného pořadu právního a nemůže tedy býti považováno „za rozhodnutí o nároku soukromoprávním“, zcela stejně jako za ně nemůže býti považováno odmítnutí pro nepřípustnost komise rozhodčí, jež nejvyšší správní soud již opětovně uznal za přípustný předmět své kognice (srov. zejména i stížností dovolaný nář. Boh. A 8623/1930).

Nejvyšší správní soud uznal proto i v dnešním sporu svoji příslušnost, a to tím spíše, že popření zdejší příslušnosti vylučovalo by vůbec jakékoliv soudcovské zkoumání závažných a také stížností před nejvyšším správním soudem vznesených otázek právních.“

Obdobně též ve věci **Boh. A. 11416/1934** vyložil Nejvyšší správní soud: „*Jednaje o této stížnosti musil se nss v prvé řadě zabývati návrhem zúčastněného závodního výboru, aby stížnost byla odmítnuta pro nepřípustnost nss. (...) Kompetence nss rozhodovati o tom, zda v daném případě byla žal. komise příslušna vydati nař. rozhodnutí, byla by podle § 3 lit a) zák. o nss vyloučena jedině tenkrát, kdyby k rozhodnutí této otázky – tj. k rozhodnutí judikátnímu, právní moci schopnému – byl povolán řádný soud. Příslušnost řádného soudu rozhodovati o soukromoprávních nárocích, o nichž podle zákonů o tom vydaných rozhodl již úřad správní, může se zakládati jedině na ustanovení § 105 úst. listiny. Podle tohoto ustanovení lze se však pořadem práva dovolávati nápravy pouze nápravy pouze ve výroku o takovýchto nárocích, tj. co do merita; předpisem tímto není však řádný soud zmocněn rozhodnutí správního úřadu přezkoumávati co do otázky jeho kompetence.*“

Shodně nebo podobně judikoval Nejvyšší správní soud v desítkách věcí (Boh. A 11172/1934, 11328/1934, 11578/1934, 12568/1936, 11415/1934, 11675/1935, 12316/1936, 12525/1936 a jiné).

Historický exkurs lze uzavřít shrnutím, že prvorepublikový Nejvyšší správní soud, jak ukázáno, zkoumal otázku příslušnosti správního orgánu i v těch případech, kdy správnímu orgánu příslušelo v meritu rozhodovat o nároku soukromoprávním a v případech, kdy správní orgán vůbec odmítl o soukromoprávním nároku rozhodnout.

Jak už bylo uvedeno, současná právní úprava je přijata (a to záměrně) na zcela stejném konceptu jako stará úprava rakouská a úprava I. CSR. Současná judikatura Nejvyššího správního soudu (a krajských soudů ve správním soudnictví) se však prozatím od závěrů, které již v minulosti jednoznačně vyslovila doktrína a které také dotvářela četná a stabilní judikatura (viz shora) často odchyľuje a vychází z různě zdůvodňované vadné teze, že je-li „hlavní“ věc charakteru soukromoprávního, pak i veškerá procesní rozhodnutí, včetně těch, jimiž se správní orgán odepřel věcí zabývat, jsou soukromoprávní také.

Tak ve věci **Sb. NSS č. 44/2004**: „*Jestliže předmětem správního řízení byl soukromoprávní nárok, rozhodne o něm k žalobě meritorně soud v občanském soudním řízení, nikoliv ve správním soudnictví [§ 68 písm. b) s. ř. s.]. To platí i tehdy, napadá-li žalobce v takové věci rozhodnutí správního orgánu o nepovolení obnovy správního řízení*“. Podobně ve věci **Sb. NSS č. 771/2006**: „*Skutečnost, že samo napadené rozhodnutí odvolacího orgánu o řádném opravném prostředku ve správním řízení se zabývá pouze procesní otázkou (zde otázkou, zda byl řádný opravný prostředek přípustný), nemění nic na tom, že ve věci rozhodování o vlastnictví k nemovitostem podle § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, jako věci soukromoprávní nelze rozhodnutí správního orgánu ani ve vztahu k této otázce přezkoumávat podle soudního řádu správního. Tuto otázku lze posoudit v civilním řízení soudním podle části páté občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2003.*“.

Toto odchylné nazírání však není důvodné ani správné.

Reforma správního soudnictví účinná od 1. 1. 2003 byla doplněna i o již popsany princip vydělení věcí soukromého práva z procesu vedeného u správních soudů; tento princip přitom od likvidace správního soudnictví v roce 1952 v právním řádu zakotven nebyl a opomenut zůstal i při obnovení správního soudnictví v roce 1991.

K jeho správnému uchopení si je třeba uvědomit, že stav, kdy ve správním soudnictví byla přezkoumávána i rozhodnutí ve věcech práva soukromého, byl dlouhodobě pocítován jako deficit, neboť jen díky tomu, že zákonodárce (často jen z ryze praktických důvodů) svěřil rozhodování sporů o soukromé právo správním orgánům, přicházel účastník takového sporu zcela o možnost dosáhnout toho, aby o věci samé jednal soud, který by s konečnou platností rozhodl o jeho soukromém právu nebo povinnosti.

Soud ve správním soudnictví totiž přezkoumával toliko zákonnost rozhodnutí správního orgánu a napadené rozhodnutí mohl jen zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení znovu jen ke správnímu orgánu; tak tomu je ostatně i dnes, protože taková je sama vlastní podstata soudní kontroly veřejné správy. Pak ale strana soukromého sporu, o němž by - nebýt svěřením takového sporu do pravomoci správního orgánu – jinak rozhodoval soud v občanském soudním řízení (§ 7 odst. 1 o. s. ř.), byla zbavena možnosti domoci se toho, aby o právu samém – a nikoli jen o zákonnosti rozhodnutí orgánu exekutiv - rozhodl nezávislý soud.

Pouhé zavedení principu plné jurisdikce, možnosti dokazování před správními soudy, možnosti zavázat správní orgán při zrušení rozhodnutí názorem soudu netoliko na otázky právní, ale i na otázky skutkové atd. by k odstranění popsaného nedostatku nestačilo.

Smyslem nové úpravy tedy bylo mj. dosáhnout toho, aby poté, co správní orgán v rámci své zákonné kompetence rozhodl věc soukromoprávní, měl ten, kdo takové rozhodnutí vnímá jako újmu na svém právu, možnost obrátit se na soud rozhodující ve věcech občanskoprávních, který pak rozhoduje znovu o věci samé v řízení upraveném novou částí pátou občanského soudního řádu.

Pravomoc soudů v občanském soudním řízení je pro tyto věci založena v § 7 odst. 2 o. s. ř., který stanoví, že spory a jiné právní věci, které vyplývají z občanskoprávních, pracovních, rodinných a z obchodních vztahů, o nichž podle zákona rozhodly jiné orgány než soudy, projednávají a rozhodují soudy v občanském soudním řízení za podmínek uvedených v části páté o. s. ř.

Základním obecným ustanovením části páté o. s. ř. je § 244, který určuje podmínky, za nichž může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení; tedy v případě, kdy 1. správní orgán rozhodl podle zvláštního zákona o sporu nebo o jiné právní věci, který vyplývá z občanskoprávních, pracovních, rodinných a z obchodních vztahů, a 2. rozhodnutí správního orgánu nabylo právní moci.

Rozhodující je v souvislosti s posuzovanou věcí zejména uchopení podmínky první; totiž zodpovězení otázky, co je to „*rozhodnutí o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů*“ a zda to je i případ, kdy správní orgán z procesních důvodů zastaví řízení ve věci, která před něj patří (pro neodstranění nedostatků návrhu) - a záležitostí se věcně vůbec nezabývá.

Z textace § 244 o. s. ř. plyne, že soud znovu projedná tutéž věc („*spor nebo jinou právní věc vyplývající ze soukromoprávních vztahů*“); v posuzovaném případě by pak proto soud nerozhodoval o tom, že vklad práva měl (či neměl) být povolen, ale musel by rozhodnout pouze o tom, zda mělo či nemělo proběhnout správní řízení, tedy jen o kompetenčních aspektech (tedy o otázkách ostatně chápaných jako veřejnoprávní). **K tomu, aby si soud za daných okolností k rozhodnutí mohl předsevzít rozhodnutí věci *in merito*, by chyběla podmínka vymezená v § 244 o. s. ř., tj. že správní orgán o sporu (*in merito*) již rozhodl.**

Závěr, že za „*rozhodnutí o sporu nebo jiné právní věci*“ je třeba považovat i případ zastavení řízení pro neodstranění nedostatků návrhu, by ostatně šel i proti smyslu zákonné úpravy: převedení soukromoprávních věcí do jurisdikce správních orgánů zákony provádějí mimo jiné i proto, aby obecné soudy byly odbřemeněny od rozhodování věcí rutinních či naopak úzce specializovaných. Ke zmaření tohoto záměru by pak stačilo, aby se správní orgán jednoduše odmítl věci zabývat (a to i bez uvedení důvodu). Při chápání takového odmítnutí pravomoci jako věci „*soukromoprávní*“ by byla založena pravomoc civilního soudu věc vyřešit meritorně, a to i za situace, kdy řízení o věci samé před správním orgánem vůbec neproběhlo. I z tohoto důvodu takové *denegatio* správní jurisdikce patří před správní soud, který má posoudit jeho zákonnost.

Zvláštní senát proto za správný považuje závěr, že pravomoc soudu v občanském soudním řízení bude založena až tehdy, kdy správní orgán rozhodne věcně o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů, tj. zjistí, co je právem, nebo

toto právo založí. To odpovídá smyslu zákonné úpravy a nezpochybněnému trendu dřívější doktríny a judikatury.

Konkretizováno na posuzovanou věc to tedy znamená, že rozhodnutí katastrálního úřadu, resp. katastrálního inspektorátu, které se odmítly věci zabývat, by měl přezkoumat správní, nikoli civilní soud.

Vzhledem k výše uvedenému zvláštní senát vyslovil, že rozhodnout o věci je příslušný soud ve správním soudnictví.

K postupu senátu občanskoprávního úseku Městského soudu v Praze lze ještě podotknout, že tento nesprávně zastavil v dané věci řízení o žalobě a postoupil věc správnímu úseku téhož soudu. Obecná úprava v § 104a a násl. o. s. ř. stanoví, že věcnou příslušnost zkoumá soud kdykoli za řízení. Podle ustanovení § 104b odst. 1 téhož zákona platí sice, že náleží-li věc do věcné příslušnosti soudu, který rozhoduje podle zvláštního zákona (zde zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní) věci správního soudnictví, soud řízení zastaví (a v usnesení o zastavení řízení musí být navrhovatel rovněž poučen o možnosti podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví); zde však jde o případ **speciální**.

V předmětné věci je spor o věcnou příslušnost mezi specializovaným senátem krajského soudu pro věci správního soudnictví a jiným senátem **téhož** soudu, příslušným podle rozvrhu práce. (Srov. k tomu § 249 odst. 2 o. s. ř. a § 3 odst. 1 s. ř. s.). Byl-li adresátem žaloby soud, který je jak soudem věcně příslušným k projednání žaloby ve správním soudnictví, tak i soudem věcně příslušným k projednání žaloby podle části páté o. s. ř., tedy tentýž soud, měl senát občanskoprávního úseku Městského soudu v Praze, pokud se domníval, že předmětná věc náleží specializovanému senátu krajského soudu (zde Městského soudu v Praze) pro věci správního soudnictví, tuto věc bez procesního rozhodování předat přímo podle rozvrhu práce tomuto senátu. Ten pak, v případě nesouhlasu s takovým předáním, měl postupovat podle § 46 odst. 4 s. ř. s. a podat návrh zvláštnímu senátu (srov. k tomu také zrcadlově opačné ustanovení § 104b odst. 3 o. s. ř.).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Dále bude tedy Městský soud v Praze (správní úsek) pokračovat v řízení o podané žalobě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. září 2007

JUDr. Karel Podolka
předseda zvláštního senátu